

The background of the slide is a detailed black and white line map of a residential area, likely Smitsveen. The map shows a dense network of streets, building footprints, and green spaces. A semi-transparent green rectangle is overlaid on the upper left portion of the map, containing the title text.

Evaluatie wijkaanpak Smitsveen

Samenvatting Evaluatie wijkaanpak Smitsveen

Inleiding

De wijk Smitsveen is een kleurrijke, levendige en vooral veerkrachtige wijk waar veel mensen zich inzetten voor elkaar. Toch kampt de wijk met diverse problematieken zoals schulden, werkloosheid, verloedering en overlast van hangjongeren. Aan de hand van het zogeheten Uitvoeringsplan Smitsveen is van 2018 tot en met 2022 flink geïnvesteerd om de wijk Smitsveen leefbaarder, veiliger en socialer te maken. Deze aanpak is nu geëvalueerd via documentanalyse en gesprekken met betrokkenen.

Evaluatie van het proces

In een goede wijkaanpak zijn er vier fases:

1. Oriëntatiefase

2. Initiatiefase

3. Ontwerpfase

4. Uitvoeringsfase

Oriëntatiefase

In de oriëntatiefase ligt de focus op het komen tot een passende en breed gedragen wijkaanpak. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de lokale kennis van bewoners, professionals en de cijfermatige context. Aan de hand van het rapport 'Smitsveen: problemen in de wijk of probleemwijk' is deze fase goed doorlopen. Verschillende (wijk)analyses en nader onderzoek leidde tot meer grip op de opgaven die er lagen, waarbinnen de belangen van buurtbewoners en partners actief zijn meegenomen.

Initiatiefase

In deze fase wordt invulling gegeven aan de belangrijkste randvoorwaarden voor een langjarige aanpak. Alle partijen worden op 1 lijn gebracht. Voor de aanpak van Smitsveen is een structuur opgezet, met een stuurgroep, een interne gemeentelijke projectgroep en een projectgroep met ketenpartners. Dit was een goede basis voor de wijkaanpak.

Ontwerpfase

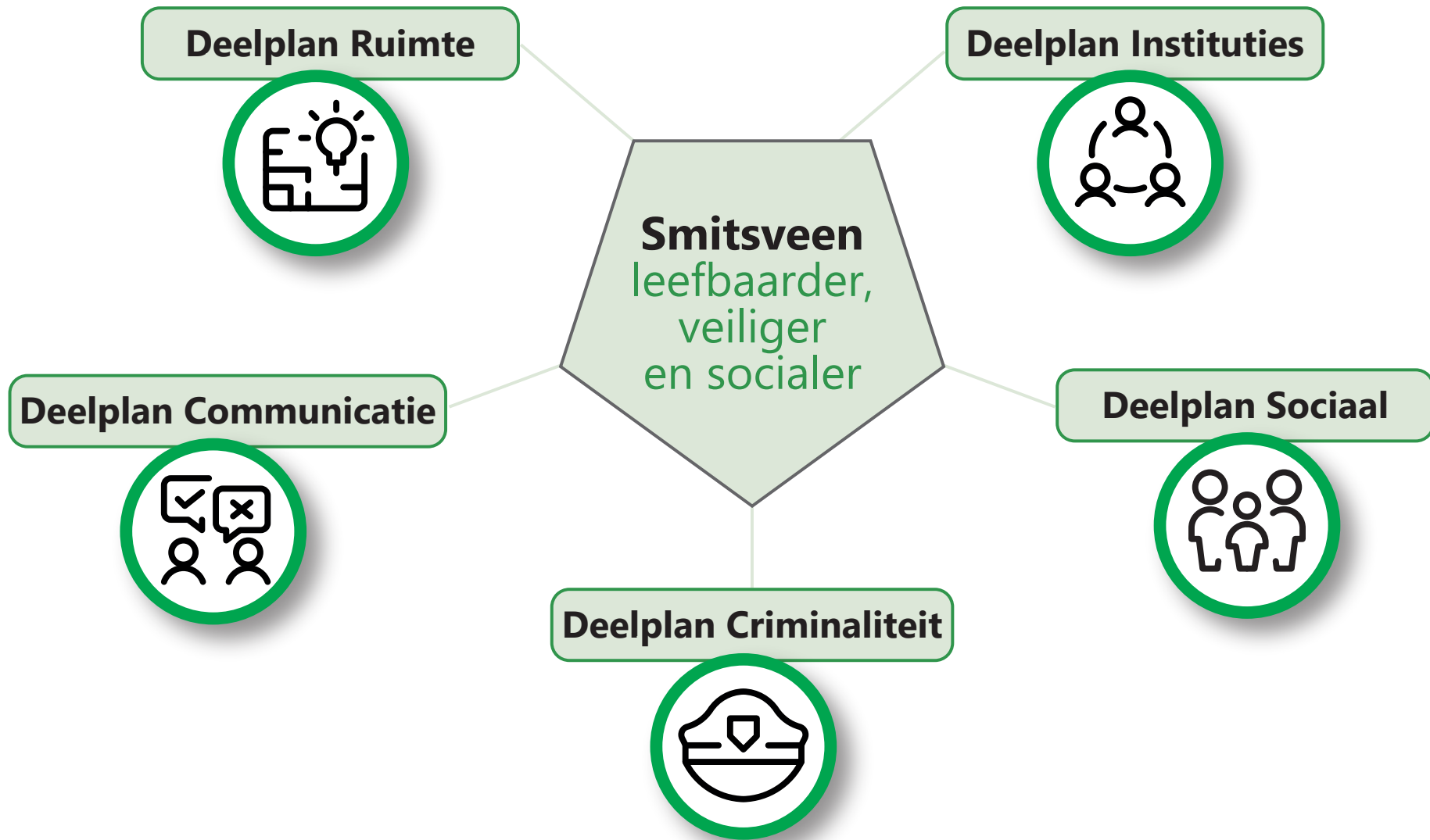
Na de initiatiefase volgt de ontwerpfase waarin een uitvoeringsprogramma en een passende organisatie-, participatie- en monitoringstructuur worden opgesteld. In de wijkaanpak Smitsveen was veel aandacht voor de organisatie- en participatiestructuur. Sterker nog, in het rapport wordt de participatie met inwoners één van de voornaamste succesfactoren van de aanpak genoemd. Minder aandacht was er voor het opzetten van een monitoringsstructuur. Daardoor is van veel doelstellingen uit de deelplannen niet duidelijk geworden of deze zijn gehaald. En als ze zijn gehaald, in hoeverre dat dan toe te schrijven is aan de wijkaanpak.

Uitvoeringsfase

In de uitvoeringsfase is veel gebeurd. We bespreken de uitvoeringsfase dan ook aan de hand van de vijf deelonderwerpen van de oorspronkelijke wijkaanpak.

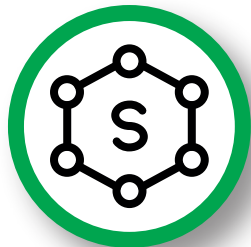
Evaluatie van de acties op de vijf deelonderwerpen

Doelstellingen

- ▶ Vergroenen van de Smitsweg;
- ▶ Het realiseren van een laagdrempelige ontmoetingsruimte;
- ▶ Het opzetten van een grote speeltuin;
- ▶ Plaatsen van een voetbalkooi;
- ▶ Een onderzoek naar het natuurspelen in de wijk en een gezamenlijke aanpak; met gemeente, bewoners en Portaal om de verloedering tegen te gaan.

Succesfactoren

- ✓ Er is breed enthousiasme over de veranderingen in de buitenruimte.
- ✓ Door meerdere participatiesessies met buurtbewoners en gebruikers is het plan aangepast aan de behoeftes van de inwoners. Een belangrijk voorbeeld hiervan is de voetbalkooi.

Succesvol was de verandering van de ruimte, daar is echt veel veranderd. Dat heeft geleid tot andere banen die jongeren moesten kiezen om zich te bewegen, dat was zichtbaar en tastbaar. Er is geld gestopt in de voetbalkooi en doorsluiproutes die werden afgesloten. Dat vond ik echt heel waardevol.

Knelpunten

- ▶ Afstand tussen beleid en uitvoering, waardoor relevante kennis onvoldoende werd benut.
- ▶ Onvoldoende borging voor het plan

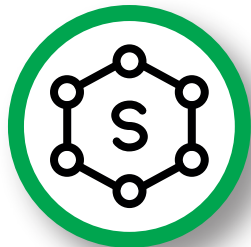

Beleidsmakers zijn heel goed in het schrijven van plannen, maar vergeten details mee te nemen die relevant zijn in de uitvoering.

Doelstellingen

- ▶ Een gedegen projectorganisatie
- ▶ Nauwe samenwerking met partners en tussen partners onderling
- ▶ Nauwe betrokkenheid van buurtbewoners bij het project

Succesfactoren

- ✓ De samenwerking tussen de partners in de sociale basis is verbeterd door de wijkaanpak Smitsveen. *De wijkaanpak Smitsveen vormde zelfs een 'vliegwieltje' voor een verbeterde samenwerking tussen partners in de sociale basis door heel Soest (Samen voor Soest)*

Je ziet in overleggen dat ieder zijn taak pakt, de taak waarvoor die bedoeld is. We weten nu het onderscheid te maken in wie gaat wat doen. Je ziet dat daar steeds meer structuur in komt.

Knelpunten

- ▶ Er was onvoldoende duidelijkheid en binding in de interne projectgroep. Iedereen was bezig met het eigen deelproject, verbinding met de gehele wijkaanpak werd minder gevoeld.
- ▶ Er is behoefte aan een duidelijker regierol van de gemeente als kwartiermaker.
- ▶ De klankbordgroep is een belangrijk anker voor de wijkaanpak, maar de samenstelling ervan was niet representatief voor de wijk. Er is herhaaldelijk ingezet op aanpassing, maar dit is niet gelukt.

Doelstellingen

- ▶ Partners hanteren een eenduidig pedagogisch klimaat
- ▶ Buurtbewoners ervaren minder overlast van jongeren
- ▶ Door inzet op preventie hebben jongeren en kinderen een beter toekomstperspectief

Verskillende activiteiten en middelen zijn gerealiseerd; er valt niet eenduidig vast te stellen in hoeverre dat heeft bijgedragen aan de realisatie van bovenstaande doelen.

Succesfactoren

- ✓ De inwoners weten de weg naar de gemeente beter te vinden en krijgen hierdoor de ondersteuning die zij nodig hadden. Verschillende respondenten benadrukken dat de samenwerking tussen partners onderling positief en voorspoedig is verlopen en vinden het belangrijk dat dit project wordt voortgezet.
- ✓ Er zijn activiteiten gestart door bewoners waarbij mooie verbindingen zijn ontstaan.

Als welzijnswerker word je daar zo gelukkig van als je daar binnenloopt. Culturen en leeftijden lopen door elkaar. Dit is waar je van droomt qua integratie, bestrijding van eenzaamheid, en een sociaal punt in de wijk.

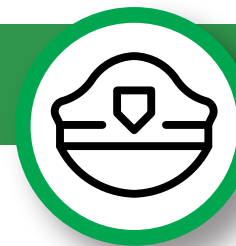

Knelpunten

- ▶ Het project Epjo werd ervaren als succesvol en waardevol, maar is voortijdig gestopt door een gebrek aan capaciteit bij de politie.
- ▶ Onduidelijkheid over eigenaarschap: professional of buurtbewoner?
- ▶ Continuïteit. Het succes van een wijkaanpak zit ook in vertrouwen. Het vertrek van sleutelfiguren uit de wijk en vele personeelsswisselingen maken het neerzetten van een langdurige aanpak lastig.

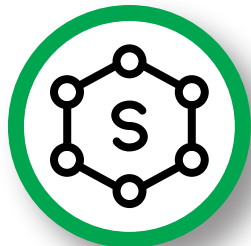
Ik heb halverwege het project een switch gemaakt. We moeten naar eigenaarschap in de wijk, bewoners moeten het zelf gaan doen en zelf willen. We bleven erop vastlopen dat bewoners dat eigenaarschap wel wilden, maar dat het niet lukte. Toen kregen we stukken uit Rotterdam, waaruit bleek dat er ondersteunende professionals in de wijk moesten zijn

Doelstellingen

- ▶ Buurtbewoners ervaren minder overlast
- ▶ De bewoners voelen zich veilig

Verschillende activiteiten en middelen zijn gerealiseerd; er valt niet eenduidig vast te stellen in hoeverre dat heeft bijgedragen aan de realisatie van bovenstaande doelen.

Succesfactoren

- ✓ Het signaleringsoverleg is een slagvaardig overleg gebleken. De samenwerking tussen de verschillende deelnemers zorgt ervoor dat signalen snel worden gedeeld en op juiste plaats terecht komen.
- ✓ Meer zichtbaarheid van de wijkagent en inzet van twee extra jeugdboa's.

Knelpunten

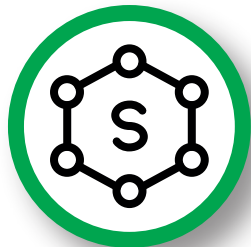
- ▶ Spreekuur van de wijkagent werd niet bezocht. Als alternatief is de wijkagent vaker de wijk ingegaan (succesfactor).

Doelstellingen

- ▶ Initiatieven en resultaten van de aanpak door de gemeente en partners in de wijk zichtbaar maken (letterlijk en uit verhalen van bewoners)
- ▶ Bewoners uitdagen om actief deel te nemen aan de verbetering van de leefbaarheid in hun eigen wijk

Succesfactoren

- ✓ Door de participatietrajecten op te splitsen per deelplan zijn de juiste verwachtingen bij inwoners gewekt.

Knelpunten

- ▶ Nieuwsbrieven zijn niet afgestemd op de bewoners (o.a. bewoners met migratieachtergrond)
- ▶ Er zijn geen wijkbewoners betrokken bij het maken van de nieuwsbrief waardoor het niet voelt als wijkniewsbrief maar als nieuwsbrief van de gemeente.
- ▶ Het proces rond de nieuwsbrieven is stroperig.

Aanbevelingen

Er zijn verbeteringen mogelijk in het projectmatig werken in een dergelijke wijkaanpak

- ▶ Helder maken van rollen
- ▶ Vooraf smart formuleren hoe monitoring opgezet wordt zodat later duidelijk is hoe acties hebben bijgedragen aan het behalen van de doelen
- ▶ Meetbaar maken van ervaringen, bijvoorbeeld op basis van een enquête
- ▶ Opnemen van borging in de deelplannen
- ▶ Betrekken van meerdere wethouders. Het plan voor de wijkaanpak valt onder 1 wethouder, de uitvoering ervan raakt de portefeuilles van andere wethouders

Een succesvolle wijkaanpak heeft een lange adem, zet de wijkaanpak Smitsveen voort.

Uit onderzoek blijkt dat de effecten van een wijkaanpak doorgaans pas na 10 jaar volledig zichtbaar zijn. De wijkaanpak in Smitsveen, die een looptijd had van 4 jaar (2018 tot en met 2022), heeft in die periode mooie resultaten opgeleverd. Het advies luidt dan ook om een passend vervolg te geven aan de wijkaanpak voor de komende jaren.

